

V. Usługi w Polsce

1 Rodzaje usług. Transport i łączność

Cele lekcji: Poznasz wybrane rodzaje usług. Dowiesz się, jaką rolę odgrywa-
ją poszczególne rodzaje transportu w gospodarce Polski. Zrozumiesz wpływ
komunikacji na jakość życia mieszkańców naszego kraju i na jego gospodarkę.

Rozwiąż
dodatkowe
zadania
do: dowiczenia.pl
Kod: N7RCN8

Na dobry początek

1 Przyporządkuj podane przykłady usług do właściwej grupy.

*przewóz pasażerów komunikacją miejską, wyjazd z biurem podróży do Grecji,
Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni, wysłanie paczki*

- A. Usługi dystrybucyjne: _____
- B. Usługi rekreacyjno-zdrowotne: _____
- C. Usługi oświatowo-kulturalne: _____
- D. Usługi informacyjne (łącznościowe): _____

2 W tabeli przedstawiono wielkość prze-
wozów towarów i pasażerów wg rodza-
jów transportu w Polsce w 2016 roku.

Zaznacz poprawne uzupełnienia zdań.

Największe znaczenie w przewozie ła-
dunków i pasażerów ma transport A / B.

Udział transportu samochodowego
w przewozach pasażerskich w 2016 roku
wynosił C / D.

- A. kolejowy C. ponad 20%
B. samochodowy D. niemal 60%

Transport	Przewóz ładunków (mln t)	Przewóz pasażerów (tys. os.)
samochodowy	1 547	390 493
kolejowy	223	291 980
rurociągowy	54	–
morski	7	632
wodny śródlądowy	6	2 024
lotniczy	0,04	8 779
OGÓŁEM	1 836	693 908

3 Podaj trzy przykłady wpływu transportu i łączności na jakość życia mieszkańców naszego kraju i jego rozwój gospodarczy.

1. _____
2. _____
3. _____

Kanały – nie tylko zabytki epoki

Do połowy XIX wieku drogi wodne śródlądowe były najważniejszymi w Polsce naturalnymi szlakami transportowymi. Obecnie ich długość wynosi 3655 km, z czego 336 km to kanały. Jednym z najciekawszych pod względem rozwiązań inżynierskich jest XIX-wieczny Kanał Elbląski. To jedyny działający szlak żeglugowy na świecie, po którym statki turystyczne poruszają się nie tylko po wodzie, lecz także – na specjalnych wózkach – po lądzie. Kanał Elbląski wybudowano, aby skrócić drogę transportu towarów (m.in. drewna i zboża) z Prus do Elbląga i dalej do Gdańska. Nieco inną funkcję pełni Kanał Gliwicki, który wraz z Odrą łączy Górny Śląsk z portami w Szczecinie i Świnoujściu.

Kąty to jedna z płeciu pochylni na Kanaale Elbląskim. Przetaczane przez nią statki muszą pokonać niemal 19-metrową różnicę wysokości między górnym i dolnym odcinkiem kanału oraz 500-metrowy odcinek lądowy.

Rozwiąż zadania na podstawie powyższych informacji

- 4 Podaj nazwy dwóch kanałów wodnych zaznaczonych na mapach. Dopisz do każdej z nich nazwy rzek lub miast, które zostały połączone tym kanałem.

Nazwa rzeki/miasta	Nazwa kanału	Nazwa rzeki/miasta

- 5 Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź A lub B oraz jej uzupełnienie 1. albo 2.

Duże znaczenie dla gospodarki Polski ma obecnie Kanał

A.	Elbląski,	który jest wykorzystywany głównie	1.	do transportu węgla kamiennego.
B.	Gliwicki,		2.	do transportu drewna i zbóż.

V. Usługi w Polsce

- 6** Określ, który rodzaj transportu jest najkorzystniejszy w opisanych sytuacjach. Zaznacz właściwą odpowiedź w każdym wierszu w tabeli.

Lp.	Opis	Oznaczenie na mapie			
1.	Przewożenie mebli ze sklepu do domu.	A	B	C	D
2.	Dostarczanie wody ze zbiornika retencyjnego do stacji uzdatniania.	A	B	C	D
3.	Przewożenie węgla kamiennego z kopalni do elektrowni.	A	B	C	D
4.	Dostarczanie cytrusów i kawy z Ekwadoru do Polski.	A	B	C	D

A. Transport samochodowy.

B. Transport kolejowy.

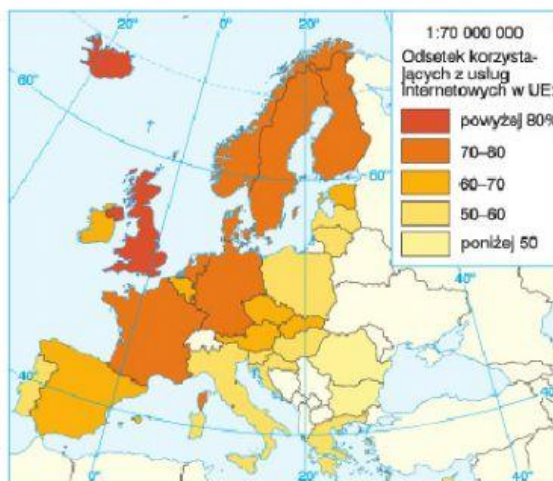
C. Transport przesyłowy.

D. Transport morski.

Dla dociekliwych

Poziom usług internetowych w danym kraju ocenia się na podstawie kilku wskaźników. Należą do nich między innymi odsetek gospodarstw domowych z dostępem do internetu oraz rodzaj usług, z których społeczeństwa korzystają w sieci.

- 7** Oceń poziom korzystania z usług dostępnych przez internet w Polsce na tle innych państw Unii Europejskiej.

Odsetek osób korzystających z usług internetowych w celach prywatnych w krajach UE w 2015 r.

Zapamiętaj!

- Usługi to sektor gospodarki obejmujący działalność nieprodukcyjną, mającą na celu zaspokajanie potrzeb ludzi, przedsiębiorstw oraz instytucji.
- Transport dzielimy na: samochodowy, kolejowy, wodny (morski i śródlądowy), lotniczy oraz przesyłowy.
- Największe znaczenie w naszym kraju, zarówno w przewozie towarów, jak i pasażerów, ma transport samochodowy.
- Łączność to dział komunikacji obejmujący przesyłanie informacji za pośrednictwem poczty, telefonii, radia, telewizji i internetu.